

Piotr Jaworski

Reglamentacja działalności gospodarczej w świetle obrotu wyrobami alkoholowymi – wybrane zagadnienia

(streszczenie w języku polskim)

Podstawowym celem rozprawy jest znalezienie odpowiedzi na pytania: Czy obowiązujące w Polsce regulacje prawne dotyczące obrotu napojami alkoholowymi spełniają swoją funkcję ochrony zdrowia publicznego i przeciwdziałania nadmiernemu spożyciu alkoholu? Czy obowiązujące w Polsce instrumenty prawne są odpowiednie, aby dzięki ich stosowaniu zostały osiągnięte te cele? Ograniczanie dostępności specyficznego produktu, jakim jest alkohol, jest w świetle ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi środkiem do realizacji celu podstawowego, jakim jest wynikająca z art. 68 Konstytucji RP ochrona zdrowia. Analiza tego celu w rozprawie jest szczególnie istotna z punktu widzenia pojawiających się wątpliwości co do zgodności poszczególnych przepisów ustawy z Konstytucją.

Dokonałem także analizy skuteczności funkcjonowania polskiego systemu przeciwdziałania alkoholizmowi, która została przedstawiona w rozdziale czwartym.

Ważnym aspektem poznawczym przedstawionym w rozdziale piątym – jest analiza porównawcza zezwolenia na sprzedaż wyrobów alkoholowych oraz zezwolenia na obrót produktami leczniczymi.

Stawiam hipotezę, że polski ustawodawca konsekwentnie ignoruje zmiany zachodzące w świecie w zakresie nowych form sprzedaży i nie podejmuje prób wprowadzenia stosownych regulacji dotyczących obrotu wyrobami alkoholowymi w sposób racjonalny. Obecnie w praktyce obrotu gospodarczego w Polsce funkcjonują niezgodne z prawem i niejednolite zasady zawierania na odległość i poza lokalem przedsiębiorstwa umów sprzedaży napojów alkoholowych przez sklepy działające w internecie. W celu weryfikacji tej hipotezy w rozdziale szóstym przedstawiłem problematykę prawną niedostosowania obowiązujących od 1982 r. przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi do zasad nowoczesnego obrotu gospodarczego.

W rozdziale siódmym została zaprezentowana analiza uregulowań prawnych dotyczących sprzedaży detalicznej wyrobów alkoholowych w wybranych krajach Unii Europejskiej i na świecie. Stanowi ona istotny aspekt porównawczy w kontekście polskich uregulowań prawnych. Podobny aspekt ma przedstawiona w rozdziale ósmym analiza propozycji legislacyjnych z lat 2001–2022 wniesionych do Sejmu w zakresie problematyki wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz przedstawiona w załączniku nr 2 analiza procedury uzyskania tych zezwoleń w handlu detalicznym i hurtowym.

Cel rozprawy dotyczący weryfikacji hipotezy o nierówności w określaniu zasad prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych w poszczególnych gminach został zweryfikowany poprzez przeprowadzenie badania uchwał organów stanowiących samorządu terytorialnego. Wyniki badań zaprezentowałem w rozdziale dziewiątym.

Przeprowadzone badanie – po szczegółowej analizie otrzymanych danych oraz aspektów prawnych, socjologicznych, historycznych i kulturowych przedstawionych w rozprawie – zakończyło się zawartymi w rozdziale dziesiątym propozycjami zmian

w polskim modelu reglamentacji sprzedaży wyrobów alkoholowych w handlu detalicznym. Propozycje te zawierają konkretne wnioski *de lege ferenda*.